

การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่าง
วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่ต่างกันโดยใช้เครื่องมือ
การประเมินความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียว

เรือโทหญิง ปิยะมากรณ์ ไชควยชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974-638-697-2
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11 ส.ย. 2546

I 16071338

**A COMPARISON OF NEEDS ASSESSMENT RESULTS AMONG
DIFFERENT PRIORITY SETTING TECHNIQUES USING
SINGLE-RESPONSE NEEDS ASSESSMENT INSTRUMENTS**

Lt. PIYAMAPORN CHOCKAUYCHAI

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation**

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

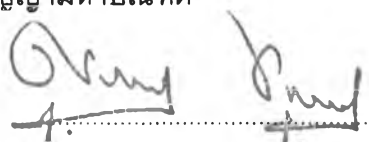
Academic Year 1997

ISBN 974-638-697-2

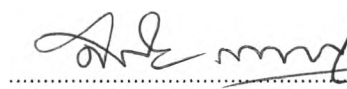
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่างวิธีการ
จัดเรียงลำดับความสำคัญที่ต่างกัน โดยใช้เครื่องมือการประเมิน
ความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียว

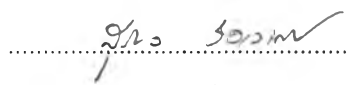
โดย เรือโทหญิง ปิยะมาภรณ์ ไชควยชัย
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

ปิยมภรณ์ โชคอวยชัย : การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่างวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่ต่างกันโดยใช้เครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียว (A COMPARISON OF NEEDS ASSESSMENT RESULTS AMONG DIFFERENT PRIORITY SETTING TECHNIQUES USING SINGLE-RESPONSE NEEDS ASSESSMENT INSTRUMENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุวิมล ว่องวานิช, 124 หน้า. ISBN 974-638-697-2.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นที่ได้จากการจัดเรียงลำดับด้วยเทคนิคการจัดเรียงลำดับ 5 วิธี คือ การจัดอันดับ การประมาณค่าตามสเกล การเรียงบัตรรายการ การให้น้ำหนักคะแนนรายคู่ และมาตราประมาณขนาด (2) เพื่อศึกษาความสอดคล้องของผลการจัดเรียงลำดับทั้ง 5 วิธี และ (3) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพในการจัดเรียงลำดับ โดยพิจารณาจากความเที่ยง ความตรง และความไวในการจัดเรียงลำดับ ประชากรคือ นักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2-4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ จำนวน 179 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่มีการตอบสนองเดียว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบความสอดคล้อง ความเที่ยง และความตรงด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน และค่าสัมประสิทธิ์คอนคอร์ดแดนซ์ของเคนดอลล์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการจัดเรียงลำดับทั้ง 5 วิธีมีความสอดคล้องกันสูง ค่าสัมประสิทธิ์คอนคอร์ดแดนซ์ของเคนดอลล์เท่ากับ 0.8709 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ผลการจัดเรียงลำดับทั้ง 5 วิธีมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.7868 - 0.9692 เทคนิคที่ให้ความเที่ยงในการจัดเรียงลำดับสูงสุดคือ การให้น้ำหนักคะแนนรายคู่ (0.9692)
3. ผลการจัดเรียงลำดับความสำคัญทั้ง 5 วิธีสอดคล้องกับเกณฑ์ในการจัดเรียงลำดับที่ได้มาจากระบวนการกลุ่มสมมติ โดยมีความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.6044 - 0.7396 เทคนิคที่ให้ความตรงในการจัดเรียงลำดับมากที่สุดคือ เทคนิคการจัดอันดับ (0.7396)
4. เทคนิคที่มีความไวในการตรวจสอบสิ่งที่ไม่ใช่ความต้องการจำเป็นได้ดีที่สุด คือ การให้น้ำหนักคะแนนรายคู่
5. โดยสรุปรวมเทคนิคการจัดเรียงลำดับที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้มากที่สุด คือ การเรียงบัตรรายการ

ภาควิชา วิทยาการศึกษา
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติ ปิยมภรณ์ โชคอวยชัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุวิมล ว่องวานิช
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#3971054227 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEY WORD: NEEDS ASSESSMENT / PRIORITY SETTING TECHNIQUES / SINGLE-RESPONSE DATA

PIYAMAPORN CHOCAUYCHAI : A COMPARISON OF NEEDS ASSESSMENT RESULTS AMONG DIFFERENT PRIORITY SETTING TECHNIQUES USING SINGLE-RESPONSE NEEDS ASSESSMENT INSTRUMENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUWIMON WONGWANICH, Ph.D. 124 pp. ISBN 974-638-697-2.

The purposes of this research were (1) to study the results of needs assessment from 5 different priority setting techniques : ranking, rating by scales, card sort, paired-weighting procedure and magnitude estimation scaling; (2) to study the consistency of the ranking of needs obtained from 5 techniques; and (3) to compare the quality of the techniques in terms of reliability, validity and sensitivity of rankings. The population were 179 naval nurse students in class 2-4 at naval nurse college. The instruments were needs survey questionnaire with single-response format. The obtained data were analyzed by using Spearman' s rank correlation coefficient and Kendall' s concordance coefficient. The results of this study were as follows :

1. The consistency of the rankings of needs obtained from 5 techniques were highly consistent. Kendall' s concordance coefficient was 0.8709 and significant at 0.05 level.
2. The reliability of the rankings of needs obtained from the 5 priority setting techniques were 0.7868 - 0.9692. Paired-Weighting Procedure technique yielded the highest reliability (0.9692).
3. The validity of the rankings of needs obtained from the 5 priority setting techniques were 0.6044 - 0.7369. Ranking technique yielded the highest validity (0.7369).
4. The most sensitive technique in detecting the low needs was paired-weighting procedure technique.
5. Overall, the appropriate technique was card sort technique.

ภาควิชา..... วิทยาลัยการศึกษา.....

สาขาวิชา..... การวัดและประเมินผลการศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... ปิยมาพรณ์ โชคฉายชัย.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Suwimon Wongwanich.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยด้วยความเมตตาอย่างยิ่ง รวมทั้งเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและจริยธรรมแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ และให้คำแนะนำทางวิชาการเป็นอย่างดียิ่งเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณกองทัพอเรือ และกรมแพทย์ทหารเรือ ที่ให้โอกาสในการลาศึกษาต่อ และให้ทุนอุดหนุนการศึกษาบางส่วน และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ และนักเรียนพยาบาลศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 2 - 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอเรือ กรมแพทย์ทหารเรือ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้ข้อมูลต่างๆ จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ นิสิตภาควิชาวิจัยการศึกษา และเพื่อน ๆ พยาบาลทหารเรือ ที่ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ญาติพี่น้องทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุน ส่งเสริมในทุก ๆ ด้านแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งเสมอมา โดยเฉพาะคุณแม่ คุณป้า และพี่ชายทั้ง 2 คน ที่เป็นกำลังใจสำคัญในการดูแล ช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดีที่สุดตลอดมา

เรือโทหญิง ปิยะมาภรณ์ ไชคอรวยชัย

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	13
ขอบเขตการวิจัย	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น	16
1.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น	16
1.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น	17
1.3 เทคนิคเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น	18
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเรียงลำดับความสำคัญของ	
ความต้องการจำเป็น	20
2.1 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการจัดเรียงลำดับความสำคัญ	
ของความต้องการจำเป็น	20
2.2 เทคนิคการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น	21
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น	27
ตอนที่ 3 การนิเทศการปฏิบัติการพยาบาล	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการพยาบาล	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	33
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
	การวิเคราะห์ข้อมูล	52
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
	ตอนที่ 1 ผลการสำรวจความต้องการจำเป็น	55
	ตอนที่ 2 ผลการจัดเรียงลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็น	57
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสอดคล้องของผลการจัดเรียง ลำดับความต้องการจำเป็น	61
	ตอนที่ 4 คุณภาพของเทคนิคการจัดเรียงลำดับ	62
	4.1 ผลการตรวจสอบความเที่ยง	62
	4.2 ผลการตรวจสอบความตรง	66
	4.3 ผลการตรวจสอบความไว	72
	4.4 สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพ	79
	4.5 ผลความพึงพอใจในการจัดเรียงลำดับ	80
5	สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	82
	สรุปผลการวิจัย	83
	อภิปรายผลการวิจัย	85
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้	88
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	88

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	90
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก	93
ภาคผนวก ข	95
ภาคผนวก ค	108
ประวัติผู้วิจัย	124

สารบัญญัตินำ

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะของวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็นชนิดจัดจากข้อมูลชุดเดียวจำแนกตามประเด็นต่าง ๆ	6
2	นักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2-4 จำแนกตามชั้นปี	33
3	กลุ่มตัวอย่างแบ่งตามวิธีการจัดอันดับ	34
4	การจัดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้รูปแบบการทดลอง แบบหมุนเวียนสมดุล	38
5	วันและเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	50
6	ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการนิเทศการฝึกปฏิบัติการ พยาบาลของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ จำนวน 179 คน	55
7	อันดับที่ของความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ได้จาก เทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็น 5 เทคนิควิธี	58
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมนของผลการจัดเรียงลำดับ ความต้องการจำเป็นระหว่างเทคนิควิธีต่างๆ	61
9	การเปรียบเทียบผลการจัดเรียงลำดับ 2 ครั้งและค่าความเที่ยง ของแต่ละเทคนิควิธี	63
10	ผลการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้กระบวนการกลุ่มสมมติ เพื่อกำหนดเป็นเกณฑ์ในการจัดเรียงลำดับ	67
11	การเปรียบเทียบผลอันดับที่ได้จากกระบวนการกลุ่มสมมติ อันดับที่ได้จาก 5 เทคนิควิธี	69
12	ผลการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นทั้ง 5 วิธี เปรียบเทียบกับผล การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากกลุ่มสมมติ.....	73
13	ข้อรายการที่จัดเรียงใน 5 อันดับแรก และ 5 อันดับสุดท้าย	77
14	ตารางสรุปอันดับของคุณภาพของแต่ละเทคนิควิธี	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อเทคนิควิธีต่างๆ.....	81
16	จำนวนคนที่เลือกข้อความตามลำดับต่าง ๆ ตั้งแต่ 1-7 ลำดับแรก จำแนกตามเลขที่ข้อ	110
17	อันดับที่ของความถี่ของการจำเป็นในการจัดอันดับตั้งแต่ 1-7 ลำดับแรก จำแนกตามเลขที่ข้อ	112
18	ค่าใช้จ่ายและเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของแต่ละเทคนิควิธีที่ใช้ใน การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น	123

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการจัดเรียงลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นชนิดกำหนดจากเครื่องมือการประเมิน ความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียว	11
2	องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการจัดเรียงลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นชนิดกำหนดจากเครื่องมือการประเมิน ความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียวทั้ง 5 วิธี	12
3	การนับคะแนนความสำคัญจากวิธีการ ให้น้ำหนักคะแนนรายคู่	118